

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda

Judecători – Țurcan Anatolie și Timofti Vladimir

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Sadovici Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Sadovici Alexandru xxxxx, *născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.08.2016 – 27.07.2017;

Instanța de apel: 17.08.2017 – 24.01.2018;

Instanța de recurs: 27.04.2018 – 13.06.2018.

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 27 iulie 2017, Sadovici Alexandru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

Conform art.90 Cod penal, executarea pedepsei aplicate lui Sadovici Alexandru, a fost suspendată pe un termen de probațiune de 1 an.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a constatat că Sadovici Alexandru, fiind fondatorul și administratorul Î.I. „Sadovici Alexandru” c/f xxxxx, adresa juridică xxxxx, înregistrată ca subiect al impunerii cu TVA din 01.06.2010, fiind responsabil, potrivit art.art.7 și 13 al Legii contabilității nr.113 din 27 aprilie 2007, de ținerea contabilității și raportarea financiară, urmărind scopul evaziunii fiscale a întreprinderii, contrar prevederilor art.5 alin.(16), art.24 alin.(1), art.24 alin.(3), art.101 alin.(1), art.102 alin.(4) și art.114 al Codului fiscal, prin includerea în documentele contabile și fiscale a datelor denaturate privind veniturile, a diminuat impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător aferentă bugetului de stat pentru perioada anilor 2012-2013 în sumă de 67 433 lei, precum și TVA aferentă bugetului de stat pentru perioada 2010-2014 în sumă de 145 230 lei, iar în total suma de 212 663 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Astfel, conform actelor nr.xxxxx și xxxxx din 23.06.2014 și deciziilor IFS Băști nr.1312 din 29.07.2014 și nr.1599 din 26.09.2014, în care au fost generalizate rezultatele controlului fiscal efectuat la Î.I. „Sadovici Alexandru”, s-a stabilit că diminuarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător cu suma de 38 108 lei pentru anul 2012 și suma de 29 325 lei pentru anul 2013, rezultă din reflectarea în evidența contabilă a cheltuielilor ce nu țin de activitatea de întreprinzător și a cheltuielilor care nu pot fi confirmate documentar, neajustate prin anexa 2d a declarației cu privire la impozitul pe venit, fiind încălcate prevederile art.5 alin.(16), art.24 alin.(1) și art.24 alin.(3) din Codul Fiscal. Or, pentru perioada anului 2012 au fost trecute la deduceri materiale de construcție, mobilă în sumă totală de 313 948 lei, procurată în baza facturilor fiscale xxxxx din xxxxx; xxxxx din xxxxx; xxxxx din xxxxx; xxxxx din xxxxx; xxxxx din xxxxx eliberate de către „Prodax” SRL c/f xxxxx și în baza facturii fiscale xxxxx din xxxxx, eliberate de către „Mondolegno” SRL c/f xxxxx. Pentru perioada anului 2013, au fost trecute la deduceri materiale de construcție (uși, ferestre, armatură, penoplast) în sumă totală de 245 351 lei procurate de la „Mondolegno” SRL c/f xxxxx în baza facturii fiscale xxxxx din xxxxx, de la SRL „Ighivan-metal” c/f xxxxx în baza facturii fiscale xxxxx din xxxxx, de la SRL „Iuganord-Grup” c/f xxxxx în baza facturii fiscale xxxxx din xxxxx, de la „Casurapi-Com” SRL c/f xxxxx în baza facturilor fiscale: xxxxx din xxxxx, xxxxx din xxxxx, xxxxx din xxxxx și de la „Vinplast” SRL c/f xxxxx în baza facturilor xxxxx din xxxxx, xxxxx din xxxxx, xxxxx din xxxxx.

De asemenea, a fost depistată încălcarea art.24 alin.(3) al Codului fiscal și Hotărârii Guvernului nr.130 din 06.02.1998 „Cu privire la limitarea unor tipuri de cheltuieli permise spre deduceri din venitul brut”, care permite cheltuieli de delegații și reprezentanță în limita stabilită de Guvern, pentru perioada anului 2012 au fost trecute neîntemeiat la deduceri cheltuieli de reprezentanță (delegații) în sumă de 19 333 lei în baza facturii fiscale xxxxx din xxxxx eliberate de către SRL „Darvit-Prim” c/f xxxxx,

nefiind confirmată documentar prin dări de seamă, ordine ce ar confirma scopul și rezultatele delegației.

Diminuarea TVA în sumă de 145 230 lei pentru perioada anilor 2010-2014 rezultă din atribuirea la trecerea în cont a TVA aferentă valorilor materiale, serviciilor ce nu sunt folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în sumă de 670 959,91 lei, contrar prevederilor art.102 alin.(4) din Codul Fiscal.

Conform art.126 Cod penal, suma de 212 663 lei, constituie proporții deosebit de mari.

Prima instanță, *în drept*, a încadrat acțiunile inculpatului Sadovici Alexandru în baza art.244 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu indicii de calificare - evaziunea fiscală a întreprinderilor prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale ori care au la bază operațiuni ce nu au existat, acțiune care a condus la neachitarea impozitului în proporții deosebit de mari.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procuror și avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Sadovici Alexandru.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței în latura stabilirii pedepsei inculpatului Sadovici Alexandru, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia Sadovici Alexandru să fie declarat vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani, cu ispășirea pedepsei sub formă de închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că sentința în partea stabilirii pedepsei condamnatului Sadovici Alexandru, sub formă de suspendare condiționată a executării pedepsei în temeiul art.90 Cod penal, contravine criteriilor generale de individualizare a pedepselor, prevăzute de art.75 Cod penal.

Apelantul a indicat că, la stabilirea pedepsei inculpatului Sadovici Alexandru, instanța de judecată nu a ținut cont de criteriul general a individualizării pedepsei, neglijând prevederile art.75 Cod penal și anume: gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, circumstanțele cazului, motivul comiterii infracțiunii, personalitatea inculpatului, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, la stabilirea pedepsei, instanța nu a luat în considerație faptul, că Sadovici Alexandru a săvârșit o infracțiune gravă (latura subiectivă a căreia se caracterizează prin intenție directă), cu scopul neachitării impozitului la bugetul public național, care după conținutul său și consecințele prejudiciabile reprezintă un pericol sporit pentru societate.

Analizând comportamentul lui Sandovici Alexandru în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, și anume că el nu a recunoscut vinovăția sa de comiterea infracțiunii incriminate, nu a achitat în contul Bugetului de Stat suma de 212 663 lei ca

prejudiciu cauzat statului precum și alte plăți fiscale, procurorul a concluzionat că inculpatul nu se căiește cele comise, fiind în opoziție față de societate, prin urmare, corectarea și reeducarea lui fiind posibilă numai în condițiile izolării de societate.

Din cele expuse, procurorul a considerat că, prin stabilirea pedepsei cu executarea reală a pedepsei cu închisoarea, în cazul lui Sadovici Alexandru, vor fi atinse scopurile generale pedepsei penale prevăzute de art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale și corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

3.2. Avocatul Igor Ciuru în numele inculpatului Sadovici Alexandru, a solicitat casarea sentinței primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit căreia să fie constatată nulitatea ordonanței procurorului Covalciuc Ion din data de 09 decembrie 2014, privind reluarea urmăririi penale, cu încetarea procesului penal în privința lui Sadovici Alexandru.

În motivarea apelului, avocatul a indicat că, prima instanță neîntemeiat nu a încetat procesul penal în temeiul art.391 alin.(1) pct.5) Cod procedură penală, or, apărarea încă la faza de urmărire penală a solicitat încetarea procesului penal. În cadrul dezbaterilor judiciare la fel au solicitat constatarea nulității ordonanței procurorului Covalciuc Ion din data de 09 decembrie 2014, privind reluarea urmăririi penale cu încetarea procesului penal în privința lui Sadovici Alexandru în temeiul art.391 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală.

Avocatul a menționat că prima instanță a omis a se expune asupra cerinței înaintate de apărare, iar la 22 octombrie 2014, ofițerul OUP Stării Ludmila a adoptat propunerea de a nu începe urmărirea penală în privința lui Sadovici Alexandru (f.d.92-95). Ulterior, la 03 noiembrie 2014, procurorul Volontir Natalia emite ordonanța privind refuzul în începerea urmăririi penale (f.d.96-98). La 04 noiembrie 2014 sunt informate părțile despre ordonanța procurorului din data de 03.11.2014, inclusiv IFS Bălți (f.d.99).

La 08 decembrie 2014, ordonanța procurorului din 03 noiembrie 2014 a fost anulată prin ordonanța procurorului ierarhic superior, Covalciuc Ion, din 9 decembrie 2014 (f.d.100). În ordonanța nominalizată este indicat faptul că a fost emisă în baza plângerii șefului IFS Bălți, Pantea Elvira, însă la materialele cauzei lipsește contestația depusă de Pantea Elvira în temeiul art.art.299- 299¹ Cod de procedură penală.

Invocând circumstanțele menționate, sa solicitat instanței de judecată să constate nulitatea ordonanței procurorului ierarhic superior Covalciuc Ion din 09 decembrie 2014 și să fie încetat procesul penal în privința lui Sadovici Alexandru.

Din materialele dosarului s-a constatat că lipsește plângerea depusă de IFS Bălți, prin urmare, ordonanța procurorului ierarhic superior Covalciuc Ion din 09 decembrie 2014, urma a fi declarată nulă, rămânând valabilă ordonanța procurorului Natalia Volontir din 03 noiembrie 2014, iar procesul penal urma a fi încetat în temeiul art.391 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală.

La fel, apărătorul a menționat că în acțiunile inculpatului lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii. Din învinuirea înaintată și conform celor constatate de prima instanță, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.244 alin.(2) Cod penal, se manifestă prin evaziunea fiscală a întreprinderilor, prin includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date denaturate privind veniturile întreprinderii.

Apelantul a punctat că unul din principalele argumente aduse de procuror și din declarațiile reprezentantului IFS Bălți, pe parcursul dezbaterilor judiciare a fost faptul că prin analiza componenței cheltuielilor a fost constatat faptul că pentru desfășurarea activității întreprinderii și anume prestarea serviciilor „soft”, contabile, prestarea serviciilor tehnice și informaționale, servicii de programare și din lipsa activelor (imobilelor), cheltuielile făcute nu pot fi calificate ca cheltuieli ordinare și necesare pentru desfășurarea genului de activitate a întreprinderii, fapt prin care s-a încălcat art.24 alin.(3) din Codul Fiscal.

Prima instanță, bazându-se pe poziția reprezentantului IFS Bălți, a concluzionat eronat că ÎI „Sadovici Alexandru” are dreptul să desfășoare doar activitate legată de prestarea serviciilor „soft”, contabile, prestarea serviciilor tehnice și informaționale, servicii de programare, iar celelalte activități prestate de întreprindere și inclusiv cheltuielile avute, nu au fost necesare.

În calitate de contra argument a invocat extrasul întreprinderii, ÎI „Sadovici Alexandru” din care rezultă că aceasta poate desfășura și alte activități, inclusiv comercializarea materialelor de construcții (ciment, uși, ferestre).

Dreptul ÎI „Sadovici Alexandru” de a desfășura activitatea de comercializare a materialelor de construcție, drept reflectat în extrasul întreprinderii, este o circumstanță importantă care n-a fost constatată de către prima instanță, în pofida invocării acestui argument în cadrul dezbaterilor judiciare.

Constatarea faptului că ÎI „Sadovici Alexandru” poate desfășura și alte activități, inclusiv comercializarea materialelor de construcții (ciment, uși, ferestre), justifică ÎI „Sadovici Alexandru” să treacă la deduceri bunurile procurate de întreprindere pentru comercializarea lor ulterioară și dovedesc că sentința instanței de fond este ilegală și neîntemeiată.

În altă ordine de idei, apelantul a menționat că nu s-a constatat care sunt probele care vin să confirme concluzia că ÎI „Sadovici Alexandru” a trecut la deduceri cheltuieli nelegate de desfășurarea activității de întreprinzător.

Pentru legalitatea și obiectivitatea controlului desfășurat, de către organul de urmărire penală, în urma constatării faptului că pe parcursul perioadei supuse controlului ÎI „Sadovici Alexandru” a dedus la cheltuieli diferite bunuri materiale, urma să constate/clarifice problema - cu ce scop au fost procurate bunurile respective și care este soarta lor, dacă bunurile respective au fost utilizate sau sunt depozitate pentru comercializare sau în alte scopuri, dacă există un act de inventariere.

Aceste circumstanțe n-au fost elucidate de organul de urmărire penală și nici n-au fost constatate în cadrul instanței de fond. Mai mult ca atât, la întrebarea avocatului, reprezentantul IFS Bălți a declarat că la momentul controlului tematic, nu a fost făcută inventarierea bunurilor din cadrul ÎI „Sadovici Alexandru”. Probe în acest sens lipsesc și la materialele cauzei penale. Or, constatarea acestor circumstanțe are o importanță majoră pentru legalitatea sentinței.

Avocatul a indicat că toate cheltuielile suportate pe parcursul perioadei de control au fost ordinare și necesare, deoarece au fost făcute cu scopul amenajării oficiilor întreprinderii și în scopul comercializării respectivelor bunuri.

Toate bunurile care au fost procurate de întreprindere și trecute la cheltuieli a fost comercializate legal, confirmate prin facturile care sunt anexate la dosar și care nu au fost contestate de nimeni.

Prin urmare, acesta a considerat că în acțiunile inculpatului lipsește latura subiectivă a infracțiunii.

La materialele dosarului lipsesc probe care ar demonstra ÎI „Sadovici Alexandru” de a comite evaziune fiscală. Chiar dacă ÎI „Sadovici Alexandru” a dedus la cheltuieli bunurile procurate, care în opinia IFS Bălți n-au fost necesare pentru desfășurarea activității întreprinderii, aceasta nu demonstrează faptul că ÎI „Sadovici Alexandru” a urmărit scopul evaziunii fiscale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2018, apelurile declarate au fost respinse ca fiind nefondate cu menținerea sentinței contestate.

5. În partea descriptivă a deciziei adoptate, instanța de apel a reținut că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat o apreciere legală probelor administrate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului A. Sadovici în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Soluția primei instanțe corect s-a bazat pe declarațiile reprezentantului IFS Bălți, Bînzari Zinaida și a martorilor Gorbulea Andrei, Timofti Andrei, Golic Vasile, Bocancea Diana și Buracioc Elisei, precum și pe probele scrise care au fost suplimentar cercetate și în ședința instanței de apel.

Instanța de apel nu a reținut argumentul invocat în apel referitor la faptul, că Sadovici Alexandru este învinuit neîntemeiat de comiterea infracțiunii imputate și că nu este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate, or, după cum s-a menționat supra, vina acestuia a fost demonstrată integral.

În acest aspect, instanța de fond a ținut cont în deplină măsură de: materialele controlului fiscal efectuat la ÎI „Sadovici Alexandru” c/f xxxxx, inclusiv actele nr. xxxxx

și xxxxx din xxxxx; deciziile IFS Bălți nr.xxxxx din xxxxx și nr.xxxxx din xxxxx, în care au fost generalizate rezultatele controlului fiscal; copiile facturilor fiscale prezentate de către SRL „Prodax”, SRL „Mondolegno”, SRL „Ighuivan-Metal”, SRL „Iuganord-Grup”, SRL „Casurapi-Com”, SRL „Viniplast”, SRL „Business Centru”, SRL „Galatuș-Com” și SRL „Contact”, precum și copia contractului de arendă nr.3-1 din 01.09.2011.

Cu referire la invocarea de către apărătorul inculpatului a argumentelor ce țin de faptul, că în acțiunile lui Sadovici Alexandru lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii imputate, instanța de apel a notat că, latura obiectivă a infracțiunii de evaziune fiscală are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care se exprimă în acțiunea de includere în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile, sau tănuirea, prin acțiune sau inacțiune, a altor obiecte impozabile; 2) urmările prejudiciabile sub forma neachitării impozitului, a cărui sumă depășește 2 500 unități convenționale; 3) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Instanța de apel a subliniat că prima modalitate a faptei prejudiciabile în cauză, includerea în documentele contabile, fiscale sau financiare a unor date vădit denaturate privind veniturile sau cheltuielile presupune indicarea în documentele respective a datelor care nu corespund realității și care să fie reflectată diminuat mărimea veniturilor, sau să fie reflectată exagerat mărimea cheltuielilor.

Latura subiectivă a infracțiunii date, se caracterizează prin intenție directă, determinată de prezenta unui scop special. Acest scop constă în neachitarea impozitului la bugetul public național.

Prin urmare, instanța de apel a punctat că, conform extrasului din Registrul de Stat al persoanei juridice nr.xxxxx din xxxxx (f.d.110 vol. I), inculpatul Sadovici Alexandru deține funcția de administrator al ÎI „Sadovici Alexandru”, având obligația să asigure activitatea întreprinderii în modul corespunzător, inclusiv să asigure realizarea obligațiilor fiscale de către întreprindere în modul corespunzător.

Totodată, în combaterea argumentelor expuse de către avocat, instanța de apel a reiterat că la materialele dosarului se regăsesc actele nr.xxxxx și xxxxx din 23.06.2014 și deciziile IFS Bălți nr.xxxxx din xxxxx și nr.xxxxx din xxxxx, întocmite în rezultatul controlului efectuat la ÎI „Sadovici Alexandru”, în cadrul căruia sa constatat includerea în documentele contabile și fiscale a datelor denaturate privind veniturile, diminuarea impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător aferentă bugetului de stat pentru perioada anilor 2012-2013 în sumă de 64 433 lei, precum și TVA aferentă bugetului de stat pentru perioada 2010-2014 în sumă de 145 230 lei, iar în total în sumă de 212 663 lei, ce constituie proporții deosebit de mari.

Cu referire la argumentul precum că nu este de acord cu ordonanța procurorului ierarhic superior din 09.12.2014, pe care au solicitat să fie anulată, pe motiv că plângerea IFS invocată ca unul din temeiurile pentru expedierea materialelor procesului penal

pentru înlăturarea omisiunilor ar fi lipsit la dosar, instanța de apel a menționat că referirea în partea introductivă a ordonanței la plângerea IFS, o apreciază ca o eroare mecanică, or, procurorul ierarhic superior a verificat ordonanța procurorului Natalia Volontir în ordine ierarhică, sub aspectul articolului 6 din CEDO și constatând că este ilegală și afectată de vicii fundamentale, a anulat-o.

Nu a fost reținut nici argumentul avocatului că, instanța greși a concluzionat că ÎI „Sadovici Alexandru” are dreptul să desfășoare doar activitate legată de prestarea serviciilor „soft”, contabile, prestarea serviciilor tehnice și informaționale și servicii de programare, iar celelalte activități prestate de întreprindere, nu au fost necesare. O atare concluzie nu se regăsește în sentința primei instanțe, totodată, inculpatului nu-i este incriminată o astfel de învinuire.

Cu referire la argumentele procurorului privind blândețea pedepsei, instanța de apel a constat că acestea nu pot fi reținute, deoarece instanța de fond corect a apreciat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat.

Instanța de apel a conchis că prima instanță la individualizarea pedepsei inculpatului Sadovici Alexandru a ținut cont în măsura deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute la art.75 Cod penal și în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei și personalitatea inculpatului, corect a ajuns la concluzia despre aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, numind vinovatului o pedeapsă echitabilă, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței, avocatul Ciuru Igor a contestat-o cu recurs ordinar prin care solicită rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul să fie achitat, sau pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal în temeiul art. 391 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului ordinar, recurentul susține că instanța de apel în mod eronat și contrar argumentelor invocate de partea apărării, a constatat că în acțiunile lui Sadovici Alexandru există latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii imputate.

Apărătorul a argumentat că toate datele cu privire la venituri și cheltuieli corespund realității și sunt probate prin acte și facturi fiscale, inclusiv tranzacțiile respective au fost confirmate și de martorii audiați în cadrul ședinței de judecată.

Mai mult, recurentul menționează că prin acțiunile sale, inculpatul nu a încălcat prevederi legale, iar toate acuzațiile IFS Bălți cu privire la deducerile cheltuielilor nelegate de desfășurarea activității de întreprinzător s-au dovedit a fi nefondate. Potrivit extrasului întreprinderii, ÎI „Sadovici Alexandru” poate, pe lângă alte activități, să comercializeze materiale de construcție.

De asemenea, recurentul mai menționează că nici în prima instanță și nici în instanța de apel nu a fost demonstrată intenția directă a lui Sadovici Alexandru de a nu achita impozitul la bugetul național.

În continuare, recurentul punctează că instanța de apel, la pronunțarea deciziei contestate, în mod eronat a apreciat împrejurările de fapt și de drept în care a fost anulată ordonanța procurorului Volontir Natalia privind refuzul în începerea urmăririi penale de către Covalciuc Ion din 09 decembrie 2014, prin ce a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

La materialele dosarului lipsește plângerea IFS Bălți, cât și vreun act cu privire la dispunerea verificării interne a ordonanței procurorului. Or, anularea actului/ordonanței procurorului ierarhic inferior, în baza art.art.299-299¹ Cod de procedură penală, poate avea loc doar în baza plângerii de către persoanele indicate la art.298 alin.(1) Cod de procedură penală. În drept, recurentul își întemeiază recursul pe prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală.

7. Asupra recursului, procurorul a depus referință prin care solicită declararea acestuia ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, deoarece argumentele invocate de către recurent nu se prescriu erorilor prevăzute la art.427 alin.(1) Cod penal.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, în vederea acestei statuări expunându-se următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului declarat de către inculpat, Colegiul penal atestă că acesta critică decizia instanței de apel sub aspectul modalității aprecierii probelor, indicând că instanțele de fond eronat au apreciat circumstanțele de fapt stabilite la caz, invocând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 8) Cod de procedură penală.

Art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, prevede cazurile când „instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței de apel”, iar pct.8) al aceluiași articol stipulează situația când „fapta săvârșită nu întrunește elementele infracțiunii”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiul invocat de recurent și motivele specificate în susținerea acestuia nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, din următoarele considerente.

În privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, sub aspectele menționate supra, Colegiul penal constată că nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei și nu au fost identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența temeiului menționat. Instanța de apel, la judecarea apelului și adoptarea deciziei, a respectat prevederile art.art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a expus detaliat și argumentat asupra motivelor invocate, fiind reflectate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței, bazate pe cumulul de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, de către instanța de recurs ordinar nefiind identificate temeiuri de a interveni în hotărârile instanțelor de fond și apel, sub aspectele invocate de recurent.

Tot aici, Colegiul penal menționează că argumentele expuse în cererea de recurs, au fost invocate de către apărătorul inculpatului în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, asupra cărora instanța de apel s-a expus motivat și detaliat privitor la respingerea acestora, poziție care este susținută de către Colegiul penal în recurs ordinar.

Prin urmare, analizând textul deciziei recurate în coraport cu motivele invocate de recurent în prezentul recurs ordinar, ce țin de prezența în acțiunile inculpatului Sadovici Alexandru a elementelor infracțiunii prevăzute de art.244 alin.(2) Cod penal, precum și faptul că prezența obiectului infracțiunii a fost demonstrat prin probe administrate de organul de urmărire penală, Colegiul penal atestă că instanța de apel s-a expus argumentat și suficient de detaliat asupra acestor aspecte esențiale, contestate și în prezentul recurs ordinar, bazând-și soluția pe cumulul de probe, descris și analizat în decizia instanței de apel, care au fost apreciate de instanțele de judecată corect, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări date de instanța de apel, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile sale, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61). Cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Referitor la argumentele recurentului privind lipsa laturii obiective și subiective ale infracțiunii prevăzute la art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal le apreciază

ca fiind neîntemeiate, în privința acestora fiind dat un răspuns motivat și obiectiv de către instanța de apel.

Totodată, Colegiul penal atestă prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materiale cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședinței de judecată. Din acest motiv, instanțele de fond corect au apreciat probele administrate și întemeiat au conchis asupra vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate.

Așadar, Colegiul penal constată că acțiunile inculpatului sunt conforme componenței de infracțiune prevăzută la art.244 alin.(2) lit. b) Cod penal, iar în cauza dată nu este prezentă eroarea indicată de către recurent prevăzută la art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

În continuare, Colegiul penal referindu-și la argumentul recurentului privind ilegalitatea ordonanței procurorului ierarhic superior Covalciuc Ion din 09.12.2014, menționează că procurorul ierarhic superior este în drept din oficiu să verifice legalitatea actelor adoptate de către procurorii ierarhic inferiori.

Potrivit art.53¹ alin.(2) lit. d) Cod de procedură penală, procurorul ierarhic superior este în drept să anuleze, total ori parțial, să modifice sau completeze prin ordonanță motivată, în condițiile prezentului cod, actele procurorilor ierarhic inferiori și ale ofițerilor de urmărire penală.

Astfel, în speța dată, procurorul Covalciuc Ion conducându-se de atribuțiile oferite prin lege, a fost în drept să verifice legalitatea ordonanței întocmite de către procurorul ierarhic inferior și să reacționeze după caz.

Referitor la argumentele recurentului că, lipsa la materialele dosarului a plângerii IFS Bălți, ar condiționa încetarea procesului penale, Colegiul penal menționează că legea procesual penală prevede expres în art.276 alin.(1) Cod de procedură penală, infracțiunile pentru care urmărirea penală se pornește exclusiv la plângerea părții vătămate și anume urmărirea penală. Infracțiunea pentru care a fost condamnat inculpatul Sadovici Alexandru nu este în lista prevăzută la norma menționată supra.

Prin urmare, argumentele recurentului invocate în sensul dat, Colegiul penal le consideră neîntemeiate și declarative, mai mult instanța de apel s-a pronunțat asupra acestora legal și întemeiat.

În concluzie, în virtutea considerentelor expuse supra, constatând că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și soluția instanței de apel, nefiind identificată de instanța de recurs prezenta vreunei erori judiciare, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei în sensul criticat de recurent, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Sadovici Alexandru, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ciuru Igor în numele inculpatului Sadovici Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 ianuarie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Sadovici Alexandru xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 05 iulie 2018.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir